

UPRAVNI POSTUPAK IV

POSEBNI POSTUPCI –POREZNI POSTUPAK

Ondina Mesar

Upravna škola Zagreb

POJAM POSEBNIH POSTUPAKA

- Razlikujemo **opći** upravni postupak (uređen Zakonom o općem upravnom postupku) i **posebne** postupke (koji su uređeni nekim drugim procesnim zakonima)
- ZUP se u posebnim postupcima primjenjuje supsidijarno (to znači da ako neka norma nije uređena posebnim zakonom, onda se primjenjuje ZUP)

POSEBNI POSTUPCI SU

- Porezni postupak (uređen Općim poreznim zakonom)
- Carinski postupak (uređen Carinskim zakonom)
- Inspekcijski postupci – nisu jedinstveni i ima ih raznih vrsta, npr.
 - - Građevinska inspekcija (koristi Zakon o građevinskoj inspekciji)
 - - Sanitarna inspekcija (koristi Zakon o sanitarnoj inspekciji)
 - - Prosvjetna inspekcija (koirsti zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi)

POREZNI POSTUPAK

- **Porezni postupak je skup pravno uređenih aktivnosti poreznih tijela, poreznog obveznika i drugih osoba oko razreza i naplate poreza.**
- Porezni postupak nije jedinstven, već ovisi o vrsti poreza koji se uređuje.
- Razlikujemo: - porez na dobit (uređen Zakonom o porezu na dobit)
 - porez na dohodak (uređen Zakonom o porezu na dohodak)
 - porez na promet nekretnina (uređen Zakonom o porezu na promet nekretnina)
 - porez na nasljedstvo i darove i dr.

NAČELA POREZNOG POSTUPKA

- Načelo **zakonitosti ili legaliteta** – u svim postupcima ima isto značenje, dakle postupak se mora voditi na temelju zakona i donijeti zakonito rješenje
- Načelo **zabrane retroaktivnosti** – propis koji je na snazi se primjenjuje a ne onaj koji je bio u trenutku nastanka obveze (npr. kupnja nekretnine)
- Načelo **očitovanja poreznog obveznika** – svaki porezni obveznik ima pravo iznositi činjenice koje mu idu u prilog (npr. za oslobođenje od plaćanja poreza)
- Načelo **gospodarskog pristupa činjenicama** bitnim za oporezivanje – to znači da se kod razreza promatraju i drugi subjekti koji na isti i sličan način obavljaju djelatnost (npr. uspoređuju se prihodi dva frizerska salona u centru grada i tako se utvrđuju činjenice, osim ispravama)
- Načelo **zatvorenog postupanja** – podaci koje porezna uprava sazna u vođenju postupka su službena tajna i na njih se primjenjuje Zakon o zaštiti podataka

TIJEK POREZNOG POSTUPKA

- Porezni postupak pokreće se **ex offio**, a na temelju **porezne prijave** poreznog obveznika
- Porezna prijava ima karakter zahtjeva za pokretanje postupka (najčešće je to obrazac)
- https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/default.aspx
- Da bi se osiguralo kontinuirano pritjecanje porezna, uvedeno je plaćanje **predujmova poreza** i **godišnji obračun poreza**. Prvo je privremeno rješenje, a drugo trajno.
- Ispitni postupak provodi se ako porezno tijelo nema činjeničnu osnovu za rješavanje. Ako ima, donosi se rješenje **neposrednim rješavanjem** (na temelju isprava koje je doprinijela stranka)

POREZNO RJEŠENJE

- Porezno rješenje donosi **nadležna porezna uprava** (prema prebivalištu ili sjedištu poreznog obveznika)
- Porezno rješenje može biti **privremeno** – ako se donosi za određeni vremenski period (npr. 3 ili 6 mjeseci)
- Godišnje porezno rješenje donosi se nakon isteka kalendarske godine i ono ima karakter **trajnog** rješenja u poreznom postupku
- Protiv poreznog rješenja u prvom stupnju dopuštena je žalba u **roku od 30 dana** drugostupanjskom tijelu (Ministarstvu financija)
- Žalba **nema suspenzivan učinak** (a to znači da ne odgađa izvršenje i porez se mora platiti, a ukoliko se u žalbenom postupku utvrdi da je porez preplaćen, onda slijedi povrat poreza)

Pitanja za ponavljanje

- Što su posebni postupci?
- Što znači supsidijarna primjena ZUP-a? Navedi primjer.
- Po čemu je porezni postupak poseban upravni postupak?
- Što je porezna prijava?
- Što znači načelo gospodarskog pristupa u poreznom postupku?
- Kad se donosi privremeno a kad godišnje rješenje u poreznom postupku?
- Zbog čega žalba nema suspenzivan učinak u poreznom postupku?

Literatura

- <https://www.porezna-uprava.hr/>
- Gregov, R., Gržan, V., Mesar, O., Pavić, M., 2019., Upravni postupak IV udžbenik za IV . razred srednje strukovne škole, Alka script, str 82-85
- Opći porezni zakon (NN br. 115/16, 106/18 121/19, 32/20 i 42/20)